

ÁKVÖRÐUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS (ESB) 2016/344

2017/EES/31/22

frá 9. mars 2016

um að koma á fót evrópskum vettvangi til að efla samstarf við að taka á svartri vinnu (*)

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HAFAR,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins, einkum a-lið 2. mgr. 153. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

eftir að hafa lagt drög að lagagerð fyrir þjóðþingin,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar Evrópusambandsins ⁽¹⁾,með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽²⁾,í samræmi við almenna lagasetningarmeðferð ⁽³⁾,*og að teknu tilliti til eftirfarandi:*

- 1) Í orðsendingu sinni frá 18. apríl 2012, undir fyrirsögninni „Uppsveifla með aukinni atvinnu“, undirstrikaði framkvæmdastjórnin þörfina á að bæta samvinnu milli aðildarríkjanna og tilkynnti að hafnar yrðu viðræður um að koma á samstarfsvettvangi á vettvangi Sambandsins, milli vinnueftirlits og annarra eftirlitsyfirvalda, til að berjast gegn svartri vinnu, í þeim tilgangi að bæta samstarf, miðla góðum starfsvenjum og skilgreina sameiginlegar meginreglur um eftirlit.
- 2) Í samræmi við 148 gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins samþykkti ráðið, með ákvörðun (ESB) 2015/1848 ⁽⁴⁾, viðmiðunarreglur varðandi atvinnustefnur aðildarríkjanna. Þessar viðmiðunarreglur eru aðildarríkjunum til leiðbeiningar við að skilgreina umbótaáætlanir sínar og við framkvæmd þeirra. Viðmiðunarreglurnar liggja til grundvallar tilmælunum fyrir hvert land sem ráðið beinir til aðildarríkja samkvæmt þeirri grein. Á undanförunum árum hafa þessi tilmæli fyrir hvert land innihaldið tilmæli varðandi baráttuna gegn svartri vinnu.
- 3) Í 151. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins eru sett fram þau markmið á sviði félagsmálafestefnu að stuðla að aukinni atvinnu og bæta lífskjör og vinnuskilyrði. Í því skyni að ná fram þessum markmiðum getur Sambandið stutt og aukið við aðgerðir aðildarríkjanna á sviðum heilbrigðis og öryggis á vinnustað, vinnuskilyrða, aðlögunar einstaklinga sem eru útilokaðir frá vinnumarkaði og baráttu gegn félagslegri útilokun. Í samræmi við a-lið 2. mgr. 153. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins er Sambandinu heimilt að samþykkja ráðstafanir til að hvetja til samstarfs aðildarríkjanna, þó ekki neins konar samræmingu á lögum og reglum aðildarríkjanna.

(*) Þessi ESB-gerð birtist í Stjtuð. ESB L 65, 11.3.2016, bls. 12. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 254/2016 frá 2. desember 2016 um breytingu á bókun 31 við EES-samninginn um samvinnu á sérstökum sviðum utan marka fjórþætta frelsisins, biður birtingar.

⁽¹⁾ Stjtuð. ESB C 458, 19.12.2014, bls. 43.

⁽²⁾ Stjtuð. ESB C 415, 20.11.2014, bls. 37.

⁽³⁾ Afstaða Evrópuþingsins frá 2. febrúar 2016 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindunum) og ákvörðun ráðsins frá 24. febrúar 2016.

⁽⁴⁾ Ákvörðun ráðsins (ESB) 2015/1848 frá 5. október 2015 um viðmiðunarreglur varðandi atvinnustefnur aðildarríkjanna fyrir árið 2015 (Stjtuð. ESB L 268, 15.10.2015, bls. 28).

- 4) Í ályktun Evrópuþingsins frá 14. janúar 2014 um skilvirkt vinnueftirlit sem aðferð til að bæta vinnuskilyrði í Evrópu var því frumkvæði framkvæmdastjórnarinnar að skapa evrópskan samstarfsvettvang fagnað og hvatt til aukinnar samvinnu á vettvangi Sambandsins við að taka á svartri vinnu sem, samkvæmt ályktuninni, er skaðleg hagkerfi Sambandsins, leiðir til ósamngjarnrar samkeppni, stofnar fjárhagslegri sjálfbærni félagsgerða Sambandsins í hættu og stuðlar í auknum mæli að skorti á félagslegri vernd og vinnuvernd fyrir launafólk.
- 5) Í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar frá 24. október 2007, sem bar yfirskriftina „Efling baráttunnar gegn svartri vinnu“ var svört vinna skilgreind sem „öll borguð starfsemi sem er lögleg í sjálfri sér en er ekki tilkynnt til yfirvalda, að teknu tilliti til mismunandi eftirlitskerfa aðildarríkjanna.“ Sú skilgreining útilokaði allt ólöglegt athæfi.
- 6) Svört vinna nær oft yfir landamæri. Eðli svartar vinnu kann að vera breytilegt eftir löndum, með hliðsjón af efnahagslegu, stjórnsýslulegu og félagslegu samhengi. Landslöggjöf að því er varðar svarta vinnu og skilgreiningarnar, sem notaðar eru, eru mismunandi eftir löndum. Því ætti að sérsníða aðgerðir til að taka á svartri vinnu með hliðsjón af þessum ólíku þáttum.
- 7) Áætlanir benda til þess að svört vinna sé umtalsverður hluti af hagkerfi Sambandsins. Þar sem svört vinna er skilgreind á mismunandi hátt í landslöggjöf aðildarríkjanna er erfitt að afla nákvæmra gagna um hversu útbreidd hún er.
- 8) Misnotkun á stöðu sjálfstætt starfandi einstaklinga, samkvæmt skilgreiningu í landslögum, hvort sem er á landsvísu eða í tilfellum sem ná yfir landamæri, er ein birtingarmynd ranglega tilkynntrar vinnu (e. falsely declared work) sem oft er tengd við svarta vinnu. Um er að ræða gerviverktöku (e. bogus self-employment) þegar einstaklingur er skráður sjálfstætt starfandi, þótt hann uppfylli skilyrði sem einkenna ráðningarsamband, í því skyni að forðast tiltekna lagaskyldur eða skattaálgur. Samstarfsvettvangurinn, sem komið er á fót með þessari ákvörðun („samstarfsvettvangurinn“), ætti að taka á svartri vinnu í sínum mismunandi birtingarmyndum og ranglega tilkynntri vinnu sem tengd er við svarta vinnu, þ.m.t. gerviverktöku.
- 9) Svört vinna hefur alvarlegar afleiðingar í för með sér fyrir viðkomandi starfsmenn sem finnst þeir knúnir til að setta sig við ótrygg og á stundum hættuleg vinnuskilyrði, miklu lægri laun, alvarleg brot á réttindum launafólks og verulega skerta vernd vinnulöggjafar og löggjafar um félagslega vernd og eru þannig sviptir viðeigandi félagslegum bótum, líffeyrisréttindum og aðgangi að heilbrigðisþjónustu, sem og tækifærum til að þróa færni sína og til náms alla ævi.
- 10) Þótt neikvæð áhrif svartrar vinnu á samfélagið og hagkerfið taki á sig ýmsar myndir er markmiðið með samstarfsvettvangnum að bæta vinnuskilyrði og stuðla að aðlögun að vinnumarkaði og félagslegri aðild. Svört vinna hefur alvarleg áhrif á fjárlög vegna lægri skattgreiðslna og tekna almannatryggingakerfisins og því grefur hún undan fjárhagslegri sjálfbærni félagsverndarkerfa. Hún hefur neikvæð áhrif á atvinnu og framleiðni og raskar samkeppnis skilyrðum.
- 11) Svört vinna hefur mismunandi áhrif á ólíka þjóðfélags hópa, m.a. konur, farandfólk og þá sem vinna við heimilisstörf, og eru sumir þeir sem stunda svarta vinnu í sérstaklega viðkvæmri stöðu.
- 12) Fjölbreyttar stefnumótunarleiðir og ráðstafanir til að taka á svartri vinnu hafa verið innleiddar í aðildarríkjunum. Aðildarríkin hafa einnig gert með sér tvíhliða samninga og unnið marghliða verkefni um ýmsa þætti svartrar vinnu. Þróa þarf enn frekar hvernig á að takast á við það flókna vandamál sem svört vinna er og beita við það heildrænni nálgun. Samstarfsvettvangurinn ætti ekki að koma í veg fyrir beitingu tvíhliða eða marghliða samninga eða samkomulags varðandi samvinnu á sviði stjórnsýslu.
- 13) Þátttaka í starfsemi samstarfsvettvangsins hefur ekki áhrif á valdheimildir og/eða skuldbindingar aðildarríkjanna til að taka á svartri vinnu, þ.m.t. landsbundinni eða alþjóðlegri ábyrgð samkvæmt, m.a., viðeigandi og gildandi samþykktum Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar (ILO), s.s. samþykkt nr. 81 um vinnueftirlit í iðnaði og verslun.
- 14) Samstarf aðildarríkjanna á vettvangi Sambandsins er langt frá því að vera heildstætt, bæði með tilliti til aðildarríkja sem að því koma og málefna sem fjallað er um. Ekkert formlegt fyrirkomulag er til staðar fyrir samstarf yfir landamæri milli viðkomandi yfirvalda aðildarríkjanna til að fjalla heildstætt um málefni sem tengjast svartri vinnu.

- 15) Nauðsynlegt er að hvetja til samstarfs milli aðildarríkja á vettvangi Sambandsins til að hjálpa aðildarríkjunum að taka á svartri vinnu með skilvirkari og árangursríkari hætti. Í því sambandi ætti samstarfsvettvangurinn að stefna að því að auðvelda og styðja skipti á upplýsingum og bestu starfsvenjum og að setja ramma á vettvangi Sambandsins í þeim tilgangi að þróa sameiginlegan skilning, sérfræðipækkingu og greiningar á svartri vinnu. Sameiginlegar skilgreiningar og hugtök varðandi svarta vinnu ættu að endurspegla þróun vinnumarkaðarins. Samstarfsvettvangurinn ætti einnig að hvetja til samstarfs milli mismunandi eftirlitsyfirvalda þeirra aðildarríkja sem af frjálsum vilja taka þátt í slíkum aðgerðum sem ná yfir landamæri.
- 16) Ákvörðun þessi miðar að því að hvetja til samstarfs milli aðildarríkjanna á vettvangi Sambandsins. Staðan, að því er varðar svarta vinnu, er mjög mismunandi milli aðildarríkjanna og þarfir viðkomandi yfirvalda og annarra aðila í mismunandi aðildarríkjum að því er varðar svið samvinnu eru þar af leiðandi ólíkar. Aðildarríki eru áfram lögbær til að ákveða að hve miklu leyti þau taka þátt í aðgerðum sem samþykktar eru á allsherjafundum samstarfsvettvangsins.
- 17) Hvetja ætti til náinnar og árangursríkrar samvinnu milli aðildarríkjanna á vettvangi Sambandsins til að styðja og auka við aðgerðir þeirra við að taka á svartri vinnu. Aðgerðir á landsvísu eru háðar aðstæðum í hverju aðildarríki og starfsemi innan samstarfsvettvangsins getur ekki komið í stað mats á landsvísu á því til hvaða aðgerða rétt er að grípa.
- 18) Aðildarríkin og viðkomandi yfirvöld þeirra eru áfram lögbær, að því er varðar að bera kennsl á, greina og finna lausn á raunhæfum vandamálum tengdum framfylgd viðeigandi laga Sambandsins um vinnuskilyrði og félagslega vernd í starfi og til að ákveða til hvaða ráðstafana skuli grípa á landsvísu til að koma í framkvæmd niðurstöðum samstarfsvettvangsins.
- 19) Samstarfsvettvangurinn ætti að nýta allar viðeigandi upplýsingalindir, einkum rannsóknir, tvíhliða samninga milli aðildarríkja og marghliða samvinnuverkefni, og skapa samlegðaráhrif milli fyrirbyggjandi gerninga og skipulags á vettvangi Sambandsins til að hámarka varnaðar- eða forvarnaráhrif þessara ráðstafana. Aðgerðir samstarfsvettvangsins gætu verið í formi sameiginlegs þjálfunarramma, jafningjaryni, þess að koma á fót verkfærum á borð við gagnvirkan þekkingarbanka, að teknu tilliti til fyrirbyggjandi hagkvæmiathugana, m.a. þess starfs sem Evrópustofnunin um bætt lífskjör og starfsskilyrði (Eurofound) hefur innt af hendi, og lausna við samnýtingu gagna, að teknu tilliti til mikilvægis persónuverndar. Auka mætti vitund um svarta vinnu með evrópskum herferðum eða sameiginlegum stefnuáætlunum, byggðum á stefnum og stefnuáætlunum til að auka vitund um svarta vinnu sem þegar eru til staðar í mismiklum mæli í aðildarríkjunum. Samstarfsvettvangurinn ætti einnig að virkja aðila sem eru ekki á vegum stjórnvalda þar sem þeir geta búið yfir mikilvægum upplýsingum.
- 20) Samstarfsvettvangurinn ætti að stuðla að því að efla samstarf milli aðildarríkjanna, þ.m.t. með því að greiða fyrir nýstárlegum aðferðum við samvinnu og framfylgd yfir landamæri, og leggja mat á reynslu aðildarríkjanna af slíku samstarfi. Tímanleg upplýsingaskipti skipta sköpum í baráttunni gegn svartri vinnu.
- 21) Ef aðili að samstarfsvettvangnum telur gagnlegt, við skipti á upplýsingum og bestu starfsvenjum innan samstarfsvettvangsins, að vekja máls á tilteknum tilvikum ættu þau tilvik að vera gerð ónafngreinanleg eins og við á. Samstarfsvettvangurinn getur því aðeins verið árangursríkur í umhverfi þar sem einstaklingar, sem vekja máls á tilvikum svartrar vinnu, njóta verndar gegn óhagstæðri meðferð. Samstarfsvettvangurinn ætti því að vera vettvangur fyrir miðlun bestu starfsvenja hvað þetta varðar.
- 22) Miðlun upplýsinga og bestu starfsvenja ætti að gera samstarfsvettvangnum kleift að láta í té gagnlegt innlegg til hugsanlegra aðgerða á vettvangi Sambandsins til að taka á svartri vinnu, þ.m.t. af hálfu framkvæmdastjórnarinnar. Í tengslum við Evrópuönnina (e. European Semester) gæti starf samstarfsvettvangsins látið í té gagnlegt innlegg þar sem ráðstafanir varðandi svarta vinnu eru til athugunar.
- 23) Ýmis landsbundin eftirlitsyfirvöld koma að málefnum tengdum svartri vinnu, s.s. vinnueftirlit, önnur yfirvöld sem hafa með heilbrigði og öryggi á vinnustað að gera, eftirlitsstofnanir á sviði almannatrygginga og skattayfirvöld. Í sumum tilvikum geta yfirvöld á sviði fólksflutninga og vinnumiðlanir sem og tollyfirvöld og yfirvöld sem bera ábyrgð á framkvæmd sameiginlegrar stefnu í flutningamálum, lögreglan, embætti saksóknara og aðilar vinnumarkaðarins einnig komið við sögu.
- 24) Til þess að taka heildstætt á svartri vinnu með fullnægjandi hætti þarf að innleiða stefnublöndu (e. policy-mix) í aðildarríkjunum. Greiða ætti fyrir þessu með því að hvetja til skipulegs samstarfs milli viðkomandi yfirvalda og annarra aðila. Öll hlutaðeigandi landsyfyrvöld, einkum eftirlitsyfirvöld sem eru leiðandi og/eða virk í að taka á svartri vinnu, ættu að eiga aðild að samstarfsvettvangnum. Aðildarríki eru áfram lögbær til að ákveða hvaða yfirvöld koma fram fyrir

þeirra hönd í mismunandi starfsemi samstarfsvettvangsins. Samstarf milli landsyfirvalda aðildarríkjanna ætti að vera í samræmi við gildandi lög Sambandsins og landslög.

- 25) Til að ná þeim markmiðum sem samstarfsvettvangnum er ætlað að ná ætti hann að vera studdur af háttsettum fulltrúa í hverju aðildarríki sem ætti að samræma og koma á sambandi við yfirlöng aðildarríkjanna og, eftir atvikum, við aðra aðila, þ.m.t. aðila vinnuarkaðarins sem fást við margþætt málefni er varða svarta vinnu.
- 26) Samstarfsvettvangurinn ætti að virkja aðila vinnuarkaðarins á vettvangi Sambandsins, bæði heildarsamtök og þau sem starfa í geirum sem verða fyrir hvað mestum áhrifum af eða hafa sérstöku hlutverki að gegna í því að taka á svartri vinnu, og ætti að eiga samstarf við viðkomandi alþjóðastofnanir s.s. Alþjóðavinnuárástafnunina, Efnahags- og framfarastofnunina (OECD) og sérstofnanir Sambandsins, einkum Evrópustofnunina um bætt lífskjör og starfsskilyrði (Eurofound) og Evrópsku vinnuverndarstofnunina (EU-OSHA). Þátttaka Evrópustofnunarinnar um bætt lífskjör og starfsskilyrði og Evrópsku vinnuverndarstofnunarinnar í starfi samstarfsvettvangsins sem áheyrnarfulltrúar ætti ekki að rýmka umboð þeirra.
- 27) Samstarfsvettvangurinn ætti að setja sér starfsreglur, starfsáætlanir og senda reglulega frá sér skýrslur.
- 28) Samstarfsvettvangurinn ætti að geta komið á fót starfshópum til að rannsaka tiltekin málefni og ætti að geta treyst á sérfræðipækkingu fagmanna með sérþekkingu á tilteknum sviðum.
- 29) Samstarfsvettvangurinn ætti að eiga samstarf við viðeigandi sérfræðingahópa og nefndir á vettvangi Sambandsins þar sem unnið er að málum sem tengjast svartri vinnu.
- 30) Fjármagna ætti samstarfsvettvangurinn og starfsemi hans með PROGRESS-aðgerðarviði áætlunar Evrópusambandsins um atvinnuáhrif og félagslega nýsköpun (EaSI), innan marka þeirra fjárheimilda sem Evrópuþingið og ráðið ákveða. Framkvæmdastjórnin ætti að tryggja að samstarfsvettvangurinn noti fjármagn, sem honum er ætlað, með gagnsæjum og skilvirkum hætti.
- 31) Vegna mikilvægis opinna starfshátta og aðgangs að skjölum, sem endurspeglast í þeim meginreglum sem kveðið er á um í 15. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins, ætti vinna innan samstarfsvettvangsins að fara fram með gagnsæjum hætti og í samræmi við þær meginreglur.
- 32) Framkvæmdastjórnin ætti að gera nauðsynlegar stjórnsýsluráðstafanir til að koma samstarfsvettvangnum á laggirnar.
- 33) Samstarfsvettvangurinn ætti að virða að fullu þau grundvallarréttindi og fylgja þeim meginreglum sem eru viðurkennd í sáttmála Evrópusambandsins um grundvallarréttindi.
- 34) Reglugerð (EB) Evrópuþingsins og ráðsins nr. 45/2001 ⁽¹⁾ og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 95/46/EB ⁽²⁾, sem og viðeigandi innlendar framkvæmdaráðstafanir, gilda um vinnslu persónuupplýsinga innan ramma þessarar ákvörðunar.
- 35) Haft hefur verið samráð við Evrópsku persónuverndarstofnunina, í samræmi við 2. mgr. 28. gr. reglugerðar (EB) nr. 45/2001.

SAMÞYKKT ÁKVÖRÐUN ÞESSA:

I. KAFLI

ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Stofnun samstarfsvettvangsins

Hér með er komið á fót samstarfsvettvangi („samstarfsvettvangurinn“) á vettvangi Sambandsins, til að auka samvinnu milli aðildarríkjanna við að taka á svartri vinnu.

Í þessari ákvörðun merkir hugtakið „taka á“, í tengslum við svarta vinnu, að koma í veg fyrir, aftra fólki frá og berjast gegn svartri vinnu sem og að stuðla að því að svört vinna verði skráð.

⁽¹⁾ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 45/2001 frá 18. desember 2000 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga, sem stofnanir og aðilar Bandalagsins hafa unnið, og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga (Stjtið. EB L 8, 12.1.2001, bls. 1).

⁽²⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 95/46/EB frá 24. október 1995 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga (Stjtið. EB L 281, 23.11.1995, bls. 31).

2. gr.

Samsetning samstarfsvettvangsins

1. Samstarfsvettvangurinn skal skipaður eftirtöldum aðilum:
  - a) háttsettum fulltrúa, tilnefndum af hverju aðildarríki fyrir hönd þess,
  - b) fulltrúa framkvæmdastjórnarinnar,
  - c) að hámarki fjórum fulltrúum frá heildarsamtökum aðila vinnumarkaðarins á vettvangi Sambandsins, tilnefndum af þeim aðilum vinnumarkaðarins, og skulu báðir aðilar hafa jafnt fyrirsva.
2. Eftirfarandi aðilar mega sækja fundi samstarfsvettvangsins sem áheyrnarfulltrúar og skal taka tilhlýðilegt tillit til framlags þeirra í samræmi við starfsreglur vettvangsins:
  - a) að hámarki fjórtán fulltrúar frá aðilum vinnumarkaðarins í geirum þar sem tíðni svartrar vinnu er mikil, tilnefndir af þeim aðilum vinnumarkaðarins, og skulu báðir aðilar hafa jafnt fyrirsva,
  - b) fulltrúi Evrópustofnunarinnar um bætt lífskjör og starfsskilyrði,
  - c) fulltrúi Evrópsku vinnuverndarstofnunarinnar,
  - d) fulltrúi Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar,
  - e) fulltrúi frá hverju þriðja landi sem er aðili að Evrópska efnahagssvæðinu.

Þjóða má öðrum áheyrnarfulltrúum en þeim sem um getur í fyrstu undirgrein að sækja fundi samstarfsvettvangsins og skal taka tilhlýðilegt tillit til framlags þeirra í samræmi við starfsreglur hans, með hliðsjón af því viðfangsefni sem er til umræðu hverju sinni.

3. gr.

Ráðstafanir aðildarríkja

Þessi ákvörðun hefur ekki áhrif á valdheimildir aðildarríkja til að ákvarða til hvaða ráðstafana skuli grípa á landsvísu til að taka á svartri vinnu.

4. gr.

Markmið

Meginmarkmið samstarfsvettvangsins skal vera að koma með virðisaukandi innlegg á vettvangi Sambandsins til að aðstoða við að taka á því flókna vandamáli sem svört vinna er, jafnframt því að valdheimildir og verklagsreglur hvers ríkis fyrir sig eru að fullu virtar.

Samstarfsvettvangurinn skal stuðla að árangursríkari aðgerðum Sambandsins og landsbundnum aðgerðum sem miða að því að bæta vinnuskilyrði, stuðla að aðlögun að vinnumarkaði og félagslegri aðild, þ.m.t. betri framfylgd laga innan þessara sviða, og að því að draga úr svartri vinnu og auka formlegar ráðningar í vinnu og koma þannig í veg fyrir afturför í gæðum starfa og í heilbrigði og öryggi á vinnustað með því að:

- a) auka samvinnu milli viðkomandi yfirvalda aðildarríkja og annarra hlutaðeigandi aðila með það að markmiði að taka með skilvirkari og árangursríkari hætti á svartri vinnu í sínum ýmsu birtingarmyndum og á ranglega tilkynntri vinnu, sem henni er tengd, þ.m.t. gerviverktöku,
- b) bæta getu ólíkra hlutaðeigandi yfirvalda aðildarríkjanna og annarra aðila til að taka á svartri vinnu að því er varðar þá þætti sem ná yfir landamæri og stuðla þannig að jöfnum samkeppnisskilyrðum,
- c) auka almenningsvitund um málefni sem varða svarta vinnu og hina brýnu þörf á viðeigandi aðgerðum, sem og að hvetja aðildarríki til að leggja sig enn frekar fram við að taka á svartri vinnu.

II. KAFLI

HLUTVERK OG STARFSEMI

5. gr.

Hlutverk

Til að ná markmiðunum sem talin eru upp í 4. gr. skal samstarfsvettvangurinn hvetja til samstarfs milli aðildarríkjanna með því að:

- a) miðla bestu starfsvenjum og upplýsingum,
- b) þróa sérþekkingu og greiningu,
- c) hvetja til og greiða fyrir nýstárlegum aðferðum við árangursríka og skilvirka samvinnu yfir landamæri og leggja mat á reynslu,
- d) stuðla að þverlægum skilningi á málefnum sem varða svarta vinnu.

6. gr.

Starfsemi

1. Samstarfsvettvangurinn skal við framkvæmd á hlutverki sínu einkum sinna eftirfarandi starfsemi:
  - a) bæta þekkingu á svartri vinnu, einnig með tilliti til orsaka og svæðisbundins mismunar, með sameiginlegum skilgreiningum og hugtökum, gagnreyndum mælitækjum og með því að ýta undir samanburðargreiningu og notkun viðeigandi aðferðafræðilegra tækja til gagnaöflunar, sem byggð eru á starfi annarra aðila, þ.m.t. atvinnumálanefndarinnar og nefndarinnar um félagslega vernd,
  - b) bæta þekkingu og gagnkvæman skilning á mismunandi kerfum og starfsvenjum við að taka á svartri vinnu, þ.m.t. þáttum sem ná yfir landamæri,
  - c) þróa greiningar á árangri mismunandi stefnuúrreða til að taka á svartri vinnu, þ.m.t. forvarnarráðstöfunum og viðurlögum,
  - d) koma á fót verkfærum til skilvirkra skipta á upplýsingum og reynslu, t.d. þekkingarbanka um mismunandi venjur og ráðstafanir sem gerðar eru, þ.m.t. tvíhliða eða marghliða samninga sem beitt er í aðildarríkjunum til að taka á svartri vinnu,
  - e) þróa verkfæri eins og viðmiðunarreglur um framfylgd laga, handbækur um góðar starfsvenjur og sameiginlegar meginreglur við eftirlit til að taka á svartri vinnu og meta reynslu af slíkum verkfærum,
  - f) greiða fyrir og styðja við mismunandi samstarfsform milli aðildarríkjanna með því að auka getu þeirra til að taka á þeim þáttum svartrar vinnu sem ná yfir landamæri með því að hvetja til og greiða fyrir nýstárlegum aðferðum, s.s. skiptum á starfsmönnum, notkun á gagnasöfnum í samræmi við gildandi landslög um persónuvernd, og sameiginlegri starfsemi, og leggja mat á reynslu þeirra aðildarríkja, sem þátt taka, af slíkri samvinnu,
  - g) kanna hagkvæmni kerfis fyrir skjót upplýsingaskipti og bættu samnýtingu gagna í samræmi við persónuverndarreglur Sambandsins, þ.m.t. kanna möguleika þess að nota upplýsingakerfið fyrir innri markaðinn (IMI) sem komið var á með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1024/2012⁽¹⁾ og rafræna miðlun upplýsinga um almannatryggingar (EESSI),
  - h) miðla reynslu landsyfirvalda af beitingu viðeigandi laga Sambandsins til að taka á svartri vinnu,
  - i) þróa og, eftir því sem við á, bæta þjálfunargetu viðkomandi yfirvalda og þróa ramma fyrir sameiginlega þjálfun,
  - j) skipuleggja jafningjarýni til að fylgjast með framförum í því að taka á svartri vinnu í aðildarríkjum sem velja að taka þátt í slíkri rýni,

⁽¹⁾ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1024/2012 frá 25. október 2012 um samvinnu á sviði stjórnsýslu fyrir tilstilli upplýsingakerfisins fyrir innri markaðinn og niðurfellingu á ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2008/49/EB (reglugerðin um IM-upplýsingakerfið) (Stj. 2012. ESB L 316, 14.11.2012, bls. 1).

- k) miðla reynslu og þróa bestu starfsvenjur að því er varðar samstarf milli viðkomandi yfirvalda aðildarríkja og, þar sem við á, þriðju landa í því skyni að auka skilvirkni slíkrar samvinnu við að taka á vandamálum sem varða svarta vinnu sem tengist þessum löndum,
- l) auka vitund um það vandamál sem svört vinna er, með sameiginlegri starfsemi eins og evrópskum herferðum og samræmingu svæðisbundinna stefnuáætlana eða stefnuáætlana sem ná til alls Sambandsins, þ.m.t. innan einstakra geira,
- m) miðla reynslu að því er varðar ráðgjöf og upplýsingar til launafólks sem svört vinna hefur áhrif á.

2. Við framkvæmd starfseminnar, sem um getur í 1. mgr., skal samstarfsvettvangurinn nýta allar viðeigandi upplýsingalindir, þ.m.t. rannsóknir og marghliða samvinnuverkefni og taka tillit til viðeigandi gerninga og skipulags Sambandsins, auk reynslu af viðeigandi tvíhliða samningum.

III. KAFLI

STARFSHÆTTIR SAMSTARFSVETTvangsins

7. gr.

Háttsettir fulltrúar

1. Sérhvert aðildarríki skal tilnefna háttsettan fulltrúa sem hefur atkvæðisrétt í samstarfsvettvangnum.

Sérhvert aðildarríki skal tryggja að háttsettur fulltrúi þess hafi viðeigandi umboð til að sinna störfum samstarfsvettvangsins. Sérhvert aðildarríki skal einnig tilnefna einn varamann, sem skal koma í stað háttsetta fulltrúans ef nauðsyn krefur og hafa atkvæðisrétt í slíkum tilfellum.

2. Við tilnefningu á háttsettum fulltrúa og varamanni hans ætti sérhvert aðildarríki að hafa í huga öll viðeigandi opinber yfirvöld, einkum eftirlitsyfirvöld og aðra hlutaðeigandi aðila í samræmi við landslög og/eða venju. Aðildarríkin geta einnig, í samræmi við landslög og/eða venju, virkjað aðila vinnumarkaðarins eða aðra viðeigandi aðila.

3. Sérhver háttsettur fulltrúi, sem tilnefndur er samkvæmt þessari grein, skal taka þátt í allsherjarfundum samstarfsvettvangsins og, eftir því sem við á, í annarri starfsemi og starfshópum vettvangsins.

Sérhver háttsettur fulltrúi skal láta framkvæmdastjórninni í té skrá yfir og samskiptaupplýsingar hlutaðeigandi yfirvalda og, eftir atvikum, aðila vinnumarkaðarins og annarra hlutaðeigandi aðila sem eiga þátt í því að taka á svartri vinnu.

Sérhver háttsettur fulltrúi skal koma á sambandi við öll viðeigandi yfirvöld og eftir atvikum, aðila vinnumarkaðarins og aðra hlutaðeigandi aðila, varðandi starfsemi samstarfsvettvangsins og skal hann samræma þátttöku þeirra í fundum vettvangsins og/eða framlag þeirra til starfsemi vettvangsins eða starfshópa hans.

8. gr.

Starfsemi

1. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar fer með formennsku í samstarfsvettvangnum. Tveir aðstoðarformenn, sem valdir eru úr hópi háttsettu fulltrúanna, skulu aðstoða formanninn.

Formaðurinn, ásamt aðstoðarformönnum, mynda stjórnina.

Stjórnin skal undirbúa og skipuleggja vinnu samstarfsvettvangsins ásamt skrifstofu, sem skal annast skrifstofuhald fyrir samstarfsvettvanginn, þ.m.t. stjórnina og starfshópa. Framkvæmdastjórnin skal sjá samstarfsvettvangnum fyrir skrifstofuþjónustu.

2. Samstarfsvettvangurinn skal koma saman a.m.k. tvisvar á ári.

3. Samstarfsvettvangurinn skal, við framkvæmd á hlutverki sínu, samþykkja ákvarðanir um:
- starfsreglur sínar,
  - tveggja ára starfsáætlun þar sem meðal annars fram koma fram forgangsverkefni og raunhæf lýsing á starfseminni sem um getur í 6. gr.,
  - skýrslur samstarfsvettvangsins á tveggja ára fresti,
  - stofnun starfshópa til að rannsaka málefni sem tilgreind eru í starfsáætluninni, þ.m.t. fyrirkomulag þessara starfshópa, sem leystir skulu upp þegar þeir ljúka þeim verkefnum sem umboð þeirra tekur til.

Samstarfsvettvangurinn skal samþykkja ákvarðanir, sem um getur í þessari málsgrein, með einföldum meirihluta. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar og háttsettu fulltrúarnir hafa eitt atkvæði hver.

4. Stjórnin getur, eftir því sem við á, boðið sérfræðingum með sérþekkingu á því máli sem er til umfjöllunar í hverju tilviki að taka þátt í umræðum samstarfsvettvangsins eða starfshóps hans.
5. Samstarfsvettvangurinn skal njóta aðstoðar skrifstofunnar sem um getur í 1. gr. Skrifstofan skal undirbúa fundi samstarfsvettvangsins, drög að starfsáætlunum og skýrslum vettvangsins og fylgja fundum hans og niðurstöðum þeirra eftir.
6. Framkvæmdastjórnin skal reglulega upplýsa Evrópuþingið og ráðið um starfsemi samstarfsvettvangsins, þ.m.t. að því er varðar sameiginlega fundi með sérfræðingahópum og nefndum. Hún skal leggja starfsáætlanir og skýrslur samstarfsvettvangsins fyrir Evrópuþingið, ráðið, efnahags- og félagsmálanefndina og svæðanefndina.

9. gr.

Samstarf

1. Samstarfsvettvangurinn skal eiga skilvirkt samstarf við aðra viðeigandi sérfræðingahópa og nefndir á vettvangi Sambandsins þar sem unnið er að málum sem tengjast svartri vinnu, sér í lagi nefnd háttsettra vinnueftirlitsmanna, sérfræðinganevnd um útsendingu starfsmanna, framkvæmdaráð um samræmingu almannatryggingakerfa, net opinberra vinnumiðlana, atvinnumálanefndina (EMCO), nefnd um félagslega vernd (SPC) og starfshóp um samvinnu á sviði stjórnsýslu að því er varðar beina skattlagningu, og forðast tvíverknað. Þjóða má, eftir því sem við á, fulltrúum þessara hópa og nefnda að sækja fundi Samstarfsvettvangsins sem áheyrnarfulltrúar. Einnig má skipuleggja sameiginlega fundi til að auka skilvirkni vinnunnar og áhrif.
2. Samstarfsvettvangurinn skal koma á viðeigandi samstarfi við Evrópustofnunina um bætt lífskjör og starfsskilyrði og Evrópsku vinnuverndarstofnunina.

10. gr.

Endurgreiðsla kostnaðar

Framkvæmdastjórnin skal endurgreiða ferðakostnað og, eftir því sem við á, dvalarkostnað fulltrúa, varamanna, áheyrnarfulltrúa og sérfræðinga, sem boðið hefur verið í tengslum við starfsemi samstarfsvettvangsins.

Fulltrúar, varamenn, áheyrnarfulltrúar og sérfræðingar, sem boðið hefur verið, skulu ekki fá laun fyrir þau störf sem þeir leysa af hendi.

11. gr.

Fjárstuðningur

Heildarfjármagn til framkvæmdar þessari ákvörðun skal ákveðið innan ramma áætlunar Evrópusambandsins um atvinnumál og félagslega nýsköpun (EaSI). Framkvæmdastjórnin skal hafa umsjón með fjármagni áætlunar Evrópusambandsins um atvinnumál og félagslega nýsköpun, sem samstarfsvettvangnum er ætlað, með gagnsæjum og skilvirkum hætti.

IV. KAFLI

LOKAÁKVÆÐI

*12. gr.***Endurskoðun**

Eigi síðar en 13. mars 2020 skal framkvæmdastjórnin, að höfðu samráði við samstarfsvettvanginn, leggja fram skýrslu um framkvæmd þessarar ákvörðunar og virðisauka hennar fyrir Evrópuþingið, ráðið, efnahags- og félagsmálanefndina og svæðanefndina og leggja til nauðsynlegar breytingar, eftir því sem við á. Í skýrslunni skal einkum meta að hvaða marki samstarfsvettvangurinn hefur stuðlað að því að ná markmiðunum, sem sett eru fram í 4. gr., sinnt hlutverki sínu sem skilgreint er í 5. gr., sinnt starfsemi sinni sem skilgreind er í 6. gr. og tekist á við forgangsverkefni sem sett eru fram í starfsáætlun samstarfsvettvangsins. Framkvæmdastjórnin skal, ef við á, leggja fram tillögur sem varða starfshætti samstarfsvettvangsins.

*13. gr.***Viðtakendur**

Ákvörðun þessari er beint til aðildarríkjanna.

*14. gr.***Gildistaka**

Ákvörðun þessi öðlast gildi daginn eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Gjört í Strassborg 9. mars 2016.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

M. SCHULZ

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

forseti.
